

Spor bilimlerinde öğrenimine devam eden öğrencilerin mücadele sporlarına yönelik tutumlarının incelenmesi

Ayla Karakullukçu¹ , Orhan Demir²

¹Kırıkkale Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Kırıkkale, Türkiye, E-mail:ayla.karakullukcu@gmail.com

²Özkan Halaç Meslek Okulu, Milli Eğitim Müdürlüğü, Eskişehir, Türkiye, E-mail:orhandmr@gmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı, spor bilimleri fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin mücadele sporlarına yönelik tutumlarını çeşitli değişkenlere göre incelemektir. Nicel bir araştırma olan bu çalışmada genel tarama modellerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini Kırıkkale Üniversitesinde öğrenimlerine devam eden öğrenciler oluştururken örneklemini ise Kırıkkale Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nde öğrenimlerine devam eden öğrenciler oluşturmaktadır. Katılımcıların tutumlarını belirlemek üzere Kayapınar vd., (2016) tarafından geliştirilen "Mücadele Sporlarına İlişkin Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Verilere bağımsız örneklem testi (T-testi) ve tek yönlü varyans analizi (One-Way ANOVA) uygulanmıştır. Katılımcıların mücadele sporlarına yönelik tutumları çeşitli değişkenlere göre farklılık göstermektedir. Sonuç olarak, spor bilimlerinde öğrenimlerine devam eden öğrencilerin mücadele sporlarına yönelik tutumları cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık göstermezken sporcu lisansına sahip olma, öğrenim görülen sınıf düzeyi, öğrenim görülen bölüm ve aktif olarak spor yapma sürelerine göre anlamlı farklılıklar göstermektedir.

Received : 18.02.2025

Accepted: 21.03.2025

Published: 25.03.2025

Anahtar Kelimeler

Mücadele, spor, öğrenci,
üniversite, tutum

Investigation of attitudes towards combat sports of students continuing their education in sports sciences

Abstract

The aim of this study is to examine the attitudes of students studying in the faculty of sport sciences towards combat sports according to various variables. In this quantitative study, the relational survey model, one of the general survey models, was used. The population of the study consists of students continuing their education at Kırıkkale University, while the sample consists of students continuing their education at Kırıkkale University Faculty of Sport Sciences. In order to determine the attitudes of the participants, the "Attitude Scale Towards Combat Sports" developed by Kayapınar et al. (2016) was used. Independent samples t-test and one-way analysis of variance (One-Way ANOVA) were applied to the data. Participants' attitudes towards combat sports differed according to various variables. As a result, the attitudes of the students who continue their education in sports sciences towards combat sports do not show significant differences according to the gender variable, while they show significant differences according to having an athlete license, the grade level of education, the department of education and the duration of active sports.

Corresponding author

Orhan Demir
(orhandmr21@gmail.com)

Keywords

Combat, sport, student,
university, attitude

How to cite: Karakullukçu, A. & Demir, O. (2025). Spor bilimlerinde öğrenimine devam eden öğrencilerin mücadele sporlarına yönelik tutumlarının incelenmesi. *Education, Science and Sport*, 7(1), 50-59.

GİRİŞ

Spor kişinin fiziksel ve zihinsel gelişimine katkıda bulunmanın yanı sıra mücadele etme, rekabetten heyecan duyma, rakiplerle yarışma ve başarılı olma hedefi gibi motivasyonel unsurlarla kişisel gelişime katkı sağlayan evrensel bir olgudur. Ayrıca spor, bireyin toplumsal uyumu, ruh ve beden sağlığının korunması, sosyal becerilerin gelişimi gibi farklı alanlarda çok büyük etkileriyle de öne çıkmaktadır (Varol ve ark., 2017). Bu geniş etki yelpazesi içinde özel bir kategori olarak mücadele sporları, genellikle dövüş ve savunma sporları gibi spor dallarını ifade etmek için kullanılmaktadır. Bu kategorideki spor türleri, insanlara savunma becerilerini geliştirmenin yanı sıra, saldırı durumunda nasıl tepki vermeleri gerektiğini de öğrettiği için bu isimlerle anılmaktadır. Bu sporlarda amaç ortaktır; rakibin saldırılarını engelleyerek kendini savunma yeteneği kazanırken tekme, yumruk veya tutma teknikleriyle rakibi yenebilmektir (Aykın ve ark., 2023). Mücadele sporları, branşa özgü tekniklerin kullanılarak belirlenmiş kurallara uyan iki sporcunun karşılaştığı bir daldır (Noh ve ark., 2015). Bu dal, geniş anlamda dünya spor sahnesi ile ilgili olan bir dizi bireysel spor dalını temsil eder. Genel olarak, Olimpiyat Oyunları'nda verilen toplam madalyaların yaklaşık %25'ini oluşturan dövüş sporları, yani judo, güreş, tekvando ve boks, Olimpik disiplinler arasındadır (Didace ve ark., 2017). Bu sporların popüleritesi, motor becerileri geliştirme, güç artışı ve sağlık odaklı çıktıları nedeniyle farklı yaş gruplarında ilgi görerek artmaktadır (Bal, 2023). Ancak literatür incelendiğinde mücadele sporlarına dail çalışmaların ağırlıklı olarak fizyolojik adaptasyonlar (Gutiérrez ve ark., 2010), teknik analizler (Noh ve ark., 2015) veya performans parametreleri (Didace ve ark., 2017) üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Buna karşın, bu sporlara katılımı etkileyen psikososyal faktörler ile ilgili çalışmalara yeterince değinilmediği görülmektedir. Oysa mücadele sporlarının disiplin, özgüven ve sorumluluk kazandırma gibi zihinsel çıktıları (İlhan ve Gümüşdağ, 2021), katılımcıların bu sporlara karşı olumlu tutum geliştirmesiyle maksimize edilebilir. Ayrıca, bu sporların savunma becerisi kazandırma işlevi (Aykın ve ark., 2023), toplumda güvenlik endişesi taşıyan bireyler için önemli bir çekim unsuru olabilmektedir. Fakat tutumları etkileyen demografik ve deneysel değişkenlerin (cinsiyet, yaş, spor geçmişi) sistematik olarak incelenmemesi, bu alanda etkili politikalar üretilmesini engellemektedir.

Bu çalışma, mücadele sporlarının gelecekteki uygulayıcıları ve yaygınlaştırıcıları olacak spor bilimleri fakültesinde öğrenim gören öğrencilerinin çeşitli değişkenlerle analiz edilerek alana yenilikçi bir katkı sunmayı hedeflemektedir. Spor bilimleri fakültesinde öğrenimlerine devam eden bu spesifik grubun perspektifinin incelenmesi, mücadele sporlarının eğitim müfredatına entegrasyonu, toplumsal algının iyileştirilmesi ve devamlılığın artırılması için stratejik veriler sağlayacaktır. Ayrıca, tutumları şekillendiren faktörlerin ortaya konması, antrenörlerin ve spor psikologlarının, sporcuların motivasyonel ihtiyaçlarına uygun müdahaleler geliştirmesine olanak tanıyacaktır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Nicel bir araştırma olan bu çalışmada genel tarama modellerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli, geçmişte veya halen var olan bir durumu, olduğu şekliyle betimlemeyi hedefleyen araştırma yaklaşımıdır. Bu yaklaşımda araştırmaya konu olan birey ya da nesne kendi koşulları içerisinde ve herhangi bir müdahale yapılmadan tanımlanmaya çalışılmaktadır (Karasar, 2016). İlişkisel tarama modeli, iki ve daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişimin varlığını belirlemeyi amaçlayan tarama yaklaşımına denir. İlişkisel tarama modelinde, değişkenlerin birlikte değişip değişmediği; değişme varsa bunun nasıl olduğu saptanmaya çalışılır (Karasar, 2011)

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Kırıkkale Üniversitesinde öğrenimlerine devam eden öğrenciler oluştururken örneklemini ise Kırıkkale Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nde öğrenimlerine devam eden öğrenciler oluşturmaktadır. Olasılıklı basit rastlantısal örnekleme yöntemi ile belirlenen örnekleme grubunu Beden eğitimi ve spor öğretmenliği (68), antrenörlük eğitimi (122), rekreasyon

eğitimi (71) ve spor yöneticiliği (164) bölümünde öğrenimlerine devam eden toplamda 425 öğrenci oluşturmaktadır.

Veri Toplama Süreci

Araştırmanın verileri toplamak için Kırıkkale Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin ölçekleri doldurması sağlanmıştır. Ölçekler doldurulmadan önce katılımcılar bilgilendirilmiş olup katılımcıların gönüllü onamları alınmıştır.

Veri Toplama Araçları

İki bölümden oluşan ölçme aracının birinci bölümünde öğrencilerin demografik bilgilerine ilişkin 5 adet soru bulunmaktadır. İkinci bölümünde ise öğrencilerin mücadele sporlarına yönelik tutumlarını belirlemek üzere Kayapınar ve ark. (2016) tarafından geliştirilen ve geçerlik-güvenirlilik analizleri yapılmış olan "Mücadele Sporlarına İlişkin Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Beşli likert tipinde olan ölçme aracı 23 madde ve 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Birinci alt boyut olan doyum 9 madde, ikinci alt boyut olan haz 6 madde ve üçüncü alt boyut olan isteklendirme 8 maddeden oluşup ölçme aracında ters kodlanmış madde bulunmamaktadır. Kayapınar vd. (2016) tarafından yapılan orijinal çalışmada ölçeğin Cronbach's Alpha iç tutarlılık katsayısı, tüm ölçek için .94 olarak raporlanmış; alt boyutlarda ise sırasıyla doyum (.91), haz (.87), isteklendirme (.89) şeklinde yüksek güvenirlik değerleri elde edilmiştir.

Verilerin Analizi

SPSS 23.0 paket programına aktarılan verilere Kolmogorov-Smirnov normallik testleri uygulanmış olup elde edilen sonuçların normal dağılım göstermemesine rağmen çarpıklık (Skewness) ve basıklık (Kurtosis) değerleri incelendiğinde -2 ile +2 arasında olmasından dolayı verilerin normal dağılıma sahip olduğu kabul edilmiştir (George ve Mallery, 2010; Görgüt vd., 2024; Ekin vd., 2024). Verilere bağımsız örneklem testi (T-testi) ve tek yönlü varyans analizi (One-Way ANOVA) uygulanmıştır. Verilerin homojenlik varsayımını sağlama durumuna bağlı olarak Welch değerleri dikkate alınmış ve ikinci seviye testi olarak Post Hoc testlerinden Tamhane's T2 ve Tukey testleri uygulanmıştır (Hochberg ve Tamhane, 1987). Bulgular $p < 0.05$ anlamlılık değerine göre değerlendirilmiştir.

Tablo 1.

Değişken ve alt boyutların ortalama, standart sapma, çarpıklık (skewness) ve basıklık (kurtosis) değerleri

Değişken ve Alt Boyut	Ortalama	Standart Sapma	Çarpıklık (Skewness)	Basıklık (Kurtosis)
Cinsiyet	1.51	.500	-.071	-1.804
Sınıf	2.84	1.115	-.509	-1.113
Bölüm	2.77	1.125	-.234	-1.396
Sporcu Lisansı	1.41	.502	.238	-1.665
Aktif Spor Süresi	2.45	1.029	.176	-1.116
Doyum	4.27	.529	-1.251	1.544
Haz	4.19	.762	1.354	1.852
İsteklendirme	4.11	.665	-.857	.547

Tablo 1 incelendiğinde değişken ve alt boyutlara ait ortalama, standart sapma, çarpıklık (Skewness) ve basıklık (Kurtosis) değerleri görülmektedir.

BULGULAR

Bu bölümde araştırmanın amacı kapsamında spor bilimlerinde öğrenimlerine devam eden öğrencilerin mücadele sporlarına yönelik tutumları çeşitli değişkenlere göre incelenmiş olup veri analizleri sunulmuştur.

Tablo 2.

Katılımcıların cinsiyet değişkenine göre bağımsız örneklem testi (T-testi) sonuçları

Alt Boyut	Cinsiyet	N	Ort.	SS	t	p
Doyum	Erkek	205	38.17	4.91	-1.085	.279
	Kadın	220	38.67	4.61		
Haz	Erkek	205	25.38	3.58	.888	.375
	Kadın	220	24.99	5.33		
İsteklendirme	Erkek	205	32.95	5.43	.161	.872
	Kadın	220	32.87	5.23		

*p<0.05

Tablo 2 incelendiğinde katılımcıların cinsiyet değişkenine göre doyum, haz ve isteklendirme alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir (p>.05).

Tablo 3.

Katılımcıların lisans durumu değişkenine göre bağımsız örneklem testi (T-testi) sonuçları

Alt Boyut	Lisans Durumu	N	Ort.	SS	t	p
Doyum	Var	245	39.28	4.27	4.179	.000*
	Yok	178	37.29	5.17		
Haz	Var	245	25.50	3.09	1.584	.114
	Yok	178	24.71	6.04		
İsteklendirme	Var	245	34.00	5.02	5.029	.000*
	Yok	178	31.43	5.41		

*p<0.05

Tablo 3 incelendiğinde katılımcıların sporcu lisansına sahip olma durumu değişkenine göre doyum ve isteklendirme alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilirken (p<.05), haz alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir (p>.05). Ortalama puanlara bakıldığında doyum ve isteklendirme alt boyutlarında anlamlı farklılığın sporcu lisansına sahip olan katılımcıların lehine olduğu görülmektedir.

Tablo 4.

Katılımcıların sınıf düzeyi değişkenine göre tek yönlü varyans analizi (One-Way ANOVA) sonuçları

Alt Boyut	Sınıf	N	Ort.	SS	F	p	Fark
Doyum	1. Sınıf	80	38.10	5.63	1.651	.177	
	2. Sınıf	62	39.54	3.58			
	3. Sınıf	127	37.97	3.88			
	4. Sınıf	156	38.53	5.27			
Haz	1. Sınıf	80	25.15	3.18	1.616	.185	
	2. Sınıf	62	25.66	3.37			
	3. Sınıf	127	24.41	3.87			
	4. Sınıf	156	25.62	5.88			
İsteklendirme	1. Sınıf	80	34.87	4.57	8.729	.000*	1-3
	2. Sınıf	62	34.22	4.102			1-4
	3. Sınıf	127	32.69	5.109			2-4
	4. Sınıf	156	31.56	5.87			

*p<0.05

Tablo 4 incelendiğinde katılımcıların öğrenim gördüğü sınıf düzeyine göre doyum ve haz alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmazken (p>.05), isteklendirme alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir (p<.05). İkinci seviye Tamhane's T2 testi sonuçlarına bakıldığında anlamlı farklılığın sınıf düzeyi birinci sınıf olan katılımcılar ile sınıf düzeyi üç ve dördüncü sınıf katılımcıların yine sınıf düzeyi iki olan katılımcılar ile sınıf düzeyi dört olan katılımcıların arasında farklılığın olduğu görülmektedir.

Tablo 5.

Katılımcıların öğrenim gördüğü bölüm değişkenine göre tek yönlü varyans analizi (One-Way ANOVA) sonuçları

Alt Boyut	Bölüm	N	Ort.	SS	F	p	Fark
Doyum	BESÖ	68	38.77	5.25	3.733	.011*	b-d c-d
	Antrenörlük	122	39.08	4.16			
	Rekreasyon	71	39.19	5.02			
	Spor Yöneticiliği	164	37.48	4.73			
Haz	BESÖ	68	24.69	3.65	1.095	.351	
	Antrenörlük	122	25.60	3.45			
	Rekreasyon	71	25.63	3.46			
	Spor Yöneticiliği	164	24.87	5.86			
İsteklendirme	BESÖ	68	34.17	3.95	18.658	.000*	a-d b-d c-d
	Antrenörlük	122	34.45	5.06			
	Rekreasyon	71	34.36	4.77			
	Spor Yöneticiliği	164	30.61	5.46			

*p<0.05, BESÖ: Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği.

Tablo 5 incelendiğinde katılımcıların öğrenim gördükleri bölüm değişkenine göre doyum ve isteklendirme alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilirken (p<.05), haz alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmamıştır (p>.05). İkinci seviye Tukey testi sonuçlarına bakıldığında doyum alt boyutunda antrenörlük ve rekreasyon bölümü ile spor yöneticiliği bölümünde olan katılımcıların arasında farklılık meydana geldiği, isteklendirme alt boyutunda spor yöneticiliği bölümü ile diğer bölümde öğrenim gören katılımcılarına arasında farklılık olduğu görülmektedir.

Tablo 6.

Katılımcıların aktif olarak spor yapma (yıl) değişkenine göre tek yönlü varyans analizi (One-Way ANOVA) sonuçları

Alt Boyut	Aktif Spor Yapma (Yıl)	N	Ort.	SS	F	p	Fark
Doyum	1 yıl ve altı	81	36.34	5.30	11.816	.000*	a-c a-d b-c b-d
	2-5	159	37.92	5.12			
	6-9	94	40.05	3.48			
	9 yıl üzeri	91	39.51	3.86			
Haz	1 yıl ve altı	81	24.39	4.32	5.669	.001*	a-c a-d
	2-5 yıl	159	24.59	3.99			
	6-9 yıl	94	25.27	3.08			
	9 yıl üzeri	91	26.80	6.33			
İsteklendirme	1 yıl ve altı	81	30.81	6.25	10.025	.000*	a-d b-d
	2-5	159	32.31	5.42			
	6-9	94	34.56	4.49			
	9 yıl üzeri	91	34.12	4.18			

*p<0.05

Tablo 6 incelendiğinde katılımcıların aktif olarak spor yapma süreleri (yıl) değişkenine göre doyum, haz ve isteklendirme alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir (p<.05). İkinci seviye Tukey testi sonuçlarına göre doyum alt boyutunda 1 yıl ve altı aktif olarak spor yapan katılımcılar ile 2-5 ve 9 yıl üzeri olan katılımcıların arasında yine 2-5 yıl olan katılımcılar ile 6-9 ve 9 yıl üzeri olan katılımcılar arasında farklılığın olduğu görülmektedir. Haz alt boyutunda ise 1 yıl ve altı olan katılımcılar ile 6-9 ve 9 yıl üzeri olan katılımcıların arasında farklılık olduğu saptanmıştır. İsteklendirme alt boyutunda ise 9 yıl üzeri olan katılımcılarla 1 yıl ve altı ile 2-5 yıl olan katılımcıların arasında farklılık olduğu tespit edilmiştir.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Spor bilimlerinde öğrenimlerinde devam eden öğrencilerin mücadele sporlarına yönelik tutumlarının incelendiği bu çalışmada; katılımcıların cinsiyet değişkenine göre doyum, haz ve isteklendirme alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır (Tablo 2). İlgili literatür incelendiğinde Bal (2023) tarafından mücadele sporcularının yapmış oldukları spora ilişkin tutumların incelendiğinde çalışmada, cinsiyet değişkenine

göre doyum ve haz alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmadığı vurgulanmaktadır. Ayberk S. ve Ayberk A. (2023) tarafından farklı mücadele sporcularının branşlarına yönelik tutum ve spor yönelimlerinin incelendiği çalışmada, dövüş sporcularının branşlarına yönelik tutumlarının cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermediği ifade edilmektedir. Bulgularımızdan farklı olarak, Çakır ve Erbaş (2021) tarafından taekwondo, karate ve judocuların mücadele sporlarına yönelik tutumların incelendiği çalışmada, cinsiyet değişkenine göre doyum, haz ve isteklendirme alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir.

Katılımcıların sporcu lisansına sahip olma değişkenine göre doyum ve isteklendirme alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık belirlenirken, haz alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Ortalama farklara bakıldığında haz ve isteklendirme alt boyutlarında anlamlı farklılığın sporcu lisansına sahip olan katılımcıların lehine olduğu görülmektedir (Tablo 3). İlgili literatür incelendiğinde Özseri ve Fişekçioğlu (2023) tarafından spora yönelik tutum üzerine yapılan çalışmada, spora ilgi duymanın, sporla yaşamının ve aktif spor yapmanın sosyal güvende hissetme ve memnuniyet üzerinde pozitif bir etkisi olduğu tespit edilmiştir. Aynı çalışmada, taekwondo, kickboks ve judo sporlarına yönelik tutum arttıkça (spora ilgi duyma, sporla yaşama, aktif spor yapma) sosyal güvende hissetme ve memnuniyet düzeyinin de artabileceği ifade edilmektedir. Turhan vd., (2021) tarafından spor yöneticiliği öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının incelendiği çalışmada, haftada 1 gün spor yapan öğrenciler ile haftada üç ve beş gün spor yapan katılımcılar arasında anlamlı farklılıkların tespit edildiği vurgulanmaktadır. Aynı çalışmada, ailesinde lisanslı sporcu olan öğrenciler ile ailesinde lisanslı sporcu olmayan öğrenciler arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edildiği ifade edilmektedir. Anlamlı farklılığın ailesinde lisanslı sporcuların lehine olduğu ve bu öğrencilerin spora ilgi düzeylerinin diğer katılımcılara göre daha yüksek olduğu belirtilmektedir.

Katılımcıların öğrenim gördüğü sınıf düzeyine göre doyum ve haz alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmezken, isteklendirme alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık belirlenmiştir. Anlamlı farklılığın kaynağını belirlemek üzere uygulanan Tamhane's T2 testi sonuçlarına göre sınıf düzeyi birinci sınıf olan katılımcılar ile sınıf düzeyi üç ve dördüncü sınıf katılımcıların yine sınıf düzeyi iki olan katılımcılar ile sınıf düzeyi dört olan katılımcıların arasında farklılığın olduğu görülmektedir (Tablo 4). İlgili literatür incelendiğinde Varol R., Varol S. ve Türkmen (2017) tarafından üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının incelendiği çalışmada, katılımcıların öğrenim gördükleri sınıf düzeyine bağlı olarak spora ilgi duyma ve aktif spor yapma alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Yılmaz S., Yılmaz B. ve Erer (2024) tarafından spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin zihinsel engelli bireylerde sporun etkilerine yönelik tutumlarının incelendiği çalışmada, katılımcıların öğrenim gördükleri sınıf düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmediği vurgulanmaktadır.

Katılımcıların öğrenim gördükleri bölüm değişkenine göre doyum ve isteklendirme alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık belirlenirken, haz alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık belirlenmemiştir. Anlamlı farklılığın kaynağını belirlemek üzere uygulanan Tukey testi sonuçlarına göre doyum alt boyutunda beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde olan katılımcılar ile spor yöneticiliği bölümünde olan katılımcıların arasında farklılık meydana geldiği, isteklendirme alt boyutunda spor yöneticiliği bölümü ile diğer bölümde öğrenim gören katılımcılarına arasında farklılık olduğu görülmektedir (Tablo 5). İlgili literatür incelendiğinde Atılğan, Öztürk ve Türkçapar (2024) tarafından spor bilimleri fakültesinde öğrenim öğren öğrencilerin geleneksel sporlara yönelik tutumlarının incelendiği çalışmada, katılımcıların öğrenim gördükleri bölüm değişkenine göre geleneksel sporlara yönelik tutumlarının farklılaştığı belirtilmektedir. Körmükçü (2021) tarafından spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının incelendiği çalışmada, katılımcıların öğrenim gördükleri bölüm

değişkenine göre spora yönelik tutumlarının değişmediği belirtilmektedir.

Katılımcıların aktif spor yapma süreleri (yıl) değişkenine göre doyum, haz ve isteklendirme alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır. Anlamlı farklılığın kaynağını belirlemek üzere uygulanan Tukey testi sonuçlarına göre doyum alt boyutunda 1 yıl ve altı aktif olarak spor yapan katılımcılar ile 2-5 ve 9 yıl üzeri olan katılımcıların arasında yine 2-5 yıl olan katılımcılar ile 6-9 ve 9 yıl üzeri olan katılımcılar arasında farklılığın olduğu görülmektedir. Haz alt boyutunda ise 1 yıl ve altı olan katılımcılar ile 6-9 ve 9 yıl üzeri olan katılımcıların arasında farklılık olduğu saptanmıştır. İsteklendirme alt boyutunda ise 9 yıl üzeri olan katılımcılarla 1 yıl ve altı ile 2-5 yıl olan katılımcıların arasında farklılık olduğu tespit edilmiştir (Tablo 6). İlgili literatür incelendiğinde Körmükçü (2021) tarafından spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının incelendiği çalışmada, katılımcıların haftada spor yapma süresine bağlı olarak spora yönelik tutumlarının farklılaştığı tespit edilmiştir. Yavuz ve Yücel (2019) tarafından yapılan çalışmada, düzenli olarak spor yapan katılımcılar ile düzenli olarak spor yapmayan katılımcıların spora yönelik tutumları farklılaştığı vurgulanmaktadır.

Sonuç olarak, spor bilimlerinde öğrenimlerine devam eden öğrencilerin mücadele sporlarına yönelik tutumları cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık göstermezken sporcu lisansına sahip olma, öğrenim görülen sınıf düzeyi, öğrenim görülen bölüm ve aktif olarak spor yapma sürelerine göre anlamlı farklılıklar göstermektedir.

Bu çalışma, nicel veriye dayalı tutum analizleriyle sınırlıdır. Gelecek çalışmalarda öğrencilerin mücadele sporlarına yönelik algılarını derinlemesine incelemek için nitel yöntemler kullanılabilir. Örneklem grubu değiştirilerek farklı üniversitelerin spor bilimleri fakülteleri karşılaştırılarak, müfredat farklılıklarının tutumlara etkisi araştırılabilir. Bunların yanı sıra coğrafi farklılıkların tutumlar üzerindeki etkisini analiz eden araştırmalar, bölgesel sporların şekillenmesine rehberlik edebilir. Tüm bu öneriler mücadele sporlarının akademik ve uygulamalı alanlarda daha bütüncül bir yaklaşımla ele alınmasına katkı sağlayacaktır.

Conflict of Interest

The authors declared that there is no conflict of interest.

Ethical Statement

This study does not present any ethical concerns.

Financial support

This study has not received any contribution and/or support from any organisation or person.

Kaynaklar

- Atılgan, D., Öztürk, O., & Türkçapar, Ü. (2024). Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin geleneksel sporlara yönelik tutumlarının incelenmesi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 29(4), 248-257. <https://doi.org/10.53434/gbesbd.1506795>
- Aybek, S., & Aybek, A. (2023). Investigation of attitudes towards their branches and sport orientation of different types of competitive. *Journal of ROL Sport Sciences*, 911-929. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10036991>
- Aykın, A. G., Demir, H., & Altın, S. (2023). Mücadele sporu ve diğer sporlarla uğraşan bireylerin şiddet davranışı sıklıklarının incelenmesi. *The Online Journal of Recreation and Sports*, 12(4), 779-784.
- Bal, E. (2023). Examining the attitudes of combat athletes towards their sports. *Journal of ROL Sport Sciences*, 4(4), 1411-1422. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10439484>
- Bal, E. (2023). Mücadele sporcularının yapmış oldukları spora ilişkin tutumlarının incelenmesi. *Journal of ROL Sport Sciences*, 4(4), 1411-1422.
- Çakır, Z., & Erbaş, Ü. (2021). Taekwondo, Karate ve judocuların mücadele sporlarına yönelik tutum

- düzeylerinin belirlenmesi. *The Online Journal of Recreation and Sports*, 10(4), 23-31. <http://doi.org/10.22282/ojrs.2021.90>
- Didace, M. , André, M. , Victoire, K. , Justy, M. and Alphonse, M. (2017). Combat Sports Injuries in Well-Trained Athletes during African Games 2015 in Brazzaville, Congo. *Advances in Physical Education*, 7, 274-285. doi: 10.4236/ape.2017.73022.
- Ekinci, N. E., Çakto, P., Tınaz, Ü., Işık, B., & Bayram, A. (2024). Investigation of moral decision-making attitudes of youth athletes. *Sport & Society / Sport and Societate*, 24(2), 1-6. <https://doi.org/10.36836/2024/02/05>
- George, D., & Mallery, M. (2010). *SPSS for windows step by step: a simple guide and reference*, 17.0 update (10a ed.) Boston: Pearson.
- Görgüt, İ., Çakto, P., Demir, O. & Çimen-Binkuyu, G. (2024). Evaluation of self-respect and decision-making styles of students continuing their education in secondary education institutions, *International Journal of Eurasia Social Sciences (IJOESS)*, 15(58), 1814-1825. <http://dx.doi.org/10.35826/ijoes.5612>
- Gutiérrez-Garcia, C., Pérez Gutiérrez, M., & Svinoh, J. (2010). Martial Arts of the Word. An Encyclopedia of History and Innovation. California ABC-Clio, Santa Barbara, 1, 181-187.
- Hochberg Y., & Tamhane, A.C. (1987). *Multiple comparison procedures*. New York: John Wiley & Sons press. DOI:10.1002/9780470316672.
- İlhan, A., & Gümüşdağ, H. (2021). Mücadele sporcularının öfke düzeylerinin incelenmesi. *uluslararası bozok spor bilimleri dergisi*, 2(2), 217-223.. mücadele sporcularının öfke düzeylerinin incelenmesi. *Uluslararası Bozok Spor Bilimleri Dergisi*, 2(2), 217-223.
- Karasar, N. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemi kavramlar teknikler İlkeler*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Karasar, N. (2011). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Kayapınar, F. Ç., Temür, S., Akcan, F., & Temür, M. (2016). Mücadele sporlarına ilişkin tutum ölçeği geliştirme çalışması. *International Journal of Sport, Exercise and Training Sciences*, 2(2), 82-88. <https://doi.org/10.18826/ijsets.82687>
- Körmükçü, F. Y. (2021). Examination of the faculty of sports sciences students' attitudes to sports. *Journal of ROL Sport Sciences*, 2(3), 188-196. <https://doi.org/10.29228/roljournal.52766>
- Noh, J. W., Park, B. S., Kim, M. Y., Lee, L. K., Yang, S. M., Lee, W. D., ... et al. (2015). Analysis of combat sports players' injuries according to playing style for sports physiotherapy research. *Journal of Physical Therapy Science*, 27(8), 2425-2430.
- Özsarı, A., & Fişekçioğlu, İ. B. (2023). Spora yönelik tutum, sosyal güvende hissetme ve memnuniyet ilişkisi. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 6(2), 658-669. <https://doi.org/10.38021/asbid.1282306>
- Turhan, F. H., İnce, U., Aydogmus, M., Yalçın, İ. (2021). Spor Yöneticiliği Bölümü Öğrencilerinin Spora Yönelik Tutumları. *İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 8(2), 19-32.
- Varol, R., Varol, S., & Türkmen, M. (2017). Bartın üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerin spora yönelik tutumlarının belirlenmesi. *Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(2), 316-329.
- Varol, Rukiye & Varol, Serkan & Turkmen, Mutlu. (2017). Bartın Üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerin spora yönelik tutumlarının belirlenmesi. *International Journal of Cultural and Social Studies (IntJCSS)*. 3. 316-329.
- Yavuz, C., & Yücel, A. S. (2019). Spor yöneticiliği bölümü öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(72), 2050-2058. <https://doi.org/10.17755/esosder.584081>
- Yılmaz, S. H., Yılmaz, B. H., & Erer, H. (2024). Zihinsel engelli bireylerde sporun etkilerine yönelik tutum ve farkındalık: spor bilimleri fakültesi öğrencileri üzerine bir araştırma. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 33(1), 160-173. <https://doi.org/10.35379/cusosbil.1398496>

EXTENDED ENGLISH SUMMARY

Introduction: In addition to contributing to the physical and mental development of the individual, sport aims to enable athletes to struggle, to be excited about competitions, to compete with competitors and to be successful. In addition, sports play an effective role in different areas such as social cohesion, mental and physical health, and winning competitions (Varol, et al., 2017). The term combat sports is often used to refer to sports such as combat and defense sports. Sports in this category are called by these names because they teach people how to react in case of attack, as well as improving their defense skills. **Method:** In this quantitative study, the relational survey model, one of the general survey models, was used. The population of the study consists of students continuing their education at Kırıkkale University, while the sample consists of students continuing their education at Kırıkkale University Faculty of Sport Sciences. In order to determine the attitudes of the participants, the "Attitude Scale Towards Combat Sports" developed by Kayapınar et al. (2016) was used. Independent sample test (T-test) and one-way analysis of variance (One-Way ANOVA) were applied to the data. **Conclusion:** As a result, the attitudes of the students who continue their education in sports sciences towards combat sports do not show significant differences according to the gender variable, while they show significant differences according to having an athlete license, the grade level of education, the department of education and the duration of active sports.